

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 9 januari 2024
Datum GS-besluit : 23 januari 2024

Vragen nr. 4

Vragen van **mevrouw G.M. de Sain** (BBB) en **de heer ir. J.P.H.M. van Gilse** (VVD) over
Asielopvang Amsterdam

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 9 januari 2024 door de leden van Provinciale Staten, **mevrouw G.M. de Sain** (BBB) en **de heer ir. J.P.H.M. van Gilse** (VVD), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 23 december 2023 heeft de Commissaris van de Koning een brief van demissionair minister De Jonge en staatssecretaris Van der Burg aan de Provinciale Regietafel (PRT) van Noord-Holland om Amsterdam ontvangen. Hierin staat het verzoek om, vooruitlopend op de Wet versterking regie volkshuisvesting en de Spreidingswet, al het gesprek met gemeenten te voeren over mogelijkheden voor uitruil van taakstellingen voor statushouders en asielzoekers met de gemeente Amsterdam.

Het verzoek is om Amsterdam structureel 1.200 asielzoekers bovenop de taakstelling van de spreidingswet op te laten vangen, in ruil voor eenmalig de huisvesting van 1.200 extra statushouders door andere gemeenten in Noord-Holland. Amsterdam werkt daardoor haar achterstand grotendeels weg met betrekking tot het plaatsen van statushouders. Ook voorkomt de gemeente daarmee dat de provincie in haar toezichtrol in de plaats treedt van de gemeente en bijvoorbeeld kiest om de achterstand van te huisvesten statushouders te plaatsen in hotels op kosten van de gemeente. Ook kan Amsterdam door het huisvesten van extra asielzoekers een flinke vergoeding tegemoet zien.

De bewindslieden geven in de brief aan dat de uitruil van asielzoekers en statushouders vooruit loopt op de invoering van de Spreidingswet en de Wet versterking regie volkshuisvesting. Bij de fracties van BBB en VVD in Noord-Holland roept dit de volgende vragen op.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Is unanimitieit van alle Noord-Hollandse gemeenten voor deze uitruil vereist?

Antwoord 1:

Nee, gemeenten kunnen hier onderling afspraken over maken. Als Noord-Hollandse gemeenten gezamenlijk onder de streep de provinciale opgave maar halen. Gemeenten kunnen opgaven dus ook – in de eerste plaats op regionaal niveau – onderling uitruilen. Wanneer twee of meer gemeenten uitruilen dient dit per bestuurlijk besluit te worden vastgelegd, waarna dit wordt toegestuurd aan het COA zodat de taakstelling wordt aangepast.

Vraag 2:

Is al bekend hoe de andere gemeenten over dit voorstel denken?

Antwoord 2:

Tijdens de vergadering is vanuit de regionaal vertegenwoordigers aan de PRT overwegend

afhoudend gereageerd op het verzoek. De voorzitter van de PRT (de commissaris van de Koning) deed tijdens de vergadering een oproep aan de deelnemers om het verzoek van het Rijk en de gemeente Amsterdam in de regio's te bespreken. Inmiddels hebben de gemeenten in de regio Noord-Holland Noord gezamenlijk per brief aan de commissaris van de Koning laten weten niet op het verzoek in te gaan. In de volgende bestuurlijke PRT van 8 februari wordt op dit verzoek teruggekomen.

Vraag 3:

Wat zijn de financiële consequenties van de extra opvang van asielzoekers en wordt er aan de andere gemeenten ook een vergoeding gegeven voor de extra plaatsing van statushouders?

Antwoord 3:

De financiering van opvang voor asielzoekers en huisvesting van statushouders loopt niet via de provincie, maar is een aangelegenheid tussen Rijk en gemeenten. Tijdens de PRT heeft het Rijk aangegeven bij eventuele verevening ook de daaraan verbonden Rijksfinanciering geheel over te hevelen naar de nieuwe gemeente en vice versa.

Vraag 4:

Kunnen andere gemeenten door een uitruil met Amsterdam hun eventuele taakstelling voor het huisvesten van asielzoekers permanent overdragen aan Amsterdam?

Antwoord 4:

Het is aan gemeenten onderling om afspraken te maken over de duur en omvang van de uitruil.

Vraag 5:

Kunt u toelichten wat de rol van de provincie is bij deze uitruil en hoe de communicatie met het Rijk en gemeenten hierover verloopt?

Antwoord 5:

Wanneer twee of meer gemeenten uitruilen dient dit per bestuurlijk besluit te worden vastgelegd. Dit besluit wordt vervolgens toegestuurd aan het COA zodat de taakstelling wordt aangepast. Hierover wordt de provincie geïnformeerd vanwege onze wettelijke taak om toezicht te houden op gemeenten bij hun wettelijke huisvestingsopgave statushouders.

Vraag 6:

Hoe voorkomt de provincie dat andere gemeenten de taakstelling voor het huisvesten van statushouders en asielzoekers voor een meer dan gelijkwaardig deel moeten opvangen?

Antwoord 6:

Het staat gemeenten vrij om de genoemde opvang- en huisvestingsopgaven onderling op een andere wijze te verdelen. Gemeenten zijn echter in geen geval verplicht tot uitruil over te gaan. Het is niet aan ons als provincie om op eigen initiatief gemaakte uitruil-afspraken tussen gemeenten te verhinderen.

De commissaris van de Koning zit de Provinciale Regietafel Asiel voor. Tijdens deze vergaderingen maken Noord-Hollandse regio's afspraken over de verdeling van asielzoekers binnen Noord-Holland.

Statushouders (asielzoekers met een verblijfsvergunning) hebben recht op reguliere huisvesting. Het is van belang dat zij woonruimte krijgen om een snelle start te kunnen maken in het inburgeringsproces. Gemeenten zijn daarom wettelijk verplicht elk half jaar een aantal statushouders te huisvesten, de zogenoemde taakstelling. De minister van Binnenlandse Zaken bepaalt per gemeente de taakstelling. Deze hangt af van het aantal inwoners van een gemeente en het verwachte aantal statushouders. De provincie ziet erop toe dat gemeenten voldoende statushouders huisvesten en daarmee hun taakstelling realiseren. Als een gemeente onvoldoende statushouders gehuisvest heeft, voeren Gedeputeerde Staten overleg met burgemeester en wethouders van de betreffende gemeenten. Er worden dan afspraken gemaakt over hoe de gemeente alsnog aan de verplichting kan voldoen. Bij in gebreke blijven van de gemeente kan de provincie ingrijpen.

Vraag 7:

Als het komt tot een uitruil, welke rol hebben de gekozen volksvertegenwoordigers van de betrokken Gemeenteraden in dit proces?

Antwoord 7:

Het is aan de betrokken colleges van burgemeester en wethouders om de gemeenteraad hierin te betrekken. Voor uitruil is namelijk een bestuurlijk besluit nodig.

Vraag 8:

Bent u het met ons een dat in bijna alle Noord-Hollandse gemeenten, dus ook die in het landelijk gebied, de wachtlijsten voor woningzoekenden erg lang zijn en de taakstelling voor huisvesting van statushouders nu al niet kan worden gehaald, zodat er dus zeker geen extra woningen voor statushouders beschikbaar zijn. Zie ook de schriftelijke vragen 2023-61 hierover van de VVD. Ziet u daar een oplossing voor?

Antwoord 8:

Wij zien de nijpende tekorten op de woningmarkt en specifiek het tekort aan (sociale) huurwoningen. We zetten ons daarom als college vol in op het realiseren van meer kwalitatieve en betaalbare woningen in Noord-Holland. Dit doen we binnen onze mogelijkheden en bevoegdheden. Het is aan gemeenten zelf om met corporaties prestatieafspraken te maken over het toewijzen van vrijkomende sociale woningen.